

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DOMOVA MLÁDEŽE PŘI SPŠ TŘEBÍČ

„Provázíme. Podporujeme. Propojujeme.“

1. Úvodní a identifikační část

1.1 Identifikační údaje

Název dokumentu	Školní vzdělávací program Domova mládeže při Střední průmyslové škole Třebíč
Školské zařízení	Domov mládeže při Střední průmyslové škole Třebíč
Adresa	Manželů Curieových 734, 674 01 Třebíč
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Ředitelka školy	Ing. Petra Hrbáčková
Vedoucí vychovatelka	Lenka Veškrnová
Platnost od	1. 9. 2026
Číslo jednací	

Školní vzdělávací program Domova mládeže při Střední průmyslové škole Třebíč (dále jen „ŠVP“) je základním pedagogickým dokumentem, který vymezuje cíle, obsah, zásady, formy a metody výchovně-vzdělávací práce domova mládeže.

Vychází z platných právních předpisů, Koncepce rozvoje domova mládeže a navazuje na Vnitřní řád domova mládeže a další dokumenty školy. Vytváří společný rámec pro pedagogickou práci vychovatelů a současně ponechává prostor pro individuální přístup k jednotlivým žákům, aktuálním potřebám výchovných skupin a přirozeným situacím každodenního života v domově mládeže.

1.2 Poslání domova mládeže

„Provázíme. Podporujeme. Propojujeme.“

Domov mládeže je mnohem více než místo ubytování. Je prostorem, ve kterém mladí lidé prožívají důležité období svého života – hledají vlastní cestu, učí se samostatnosti, navazují vztahy a postupně přebírají odpovědnost za svá rozhodnutí.

Věříme, že úlohou domova mládeže není mladé lidi měnit podle předem daných představ. Naším posláním je vytvářet bezpečné a respektující prostředí, ve kterém mohou přirozeně dozrávat, objevovat své silné stránky, rozvíjet své schopnosti a být sami sebou.

Vychovatelé jsou na této cestě průvodci. Svým zájmem, odborností i osobním příkladem podporují mladé lidi v jejich růstu, vedou je k samostatnosti, odpovědnosti a vzájemnému respektu. Současně vytvářejí prostředí, ve kterém může každý zažít důvěru, přijetí a pocit bezpečí.

Naším cílem není zaměřovat se pouze na úspěšné zvládnutí studia. Pobyt v domově mládeže chápeme jako přirozenou součást životní zkušenosti mladého člověka. Chceme, aby si z něj žáci

odnášeli zkušenosti, hodnoty a dovednosti, které jim pomohou v osobním, občanském i profesním životě.

1.3 Čtyři pilíře naší práce

Filozofie výchovně-vzdělávací práce domova mládeže stojí na čtyřech vzájemně propojených pilířích:

Pilíř	Co pro nás znamená
Bezpečí	Vytváříme prostředí, ve kterém se žák může cítit bezpečně a ví, že se může obrátit na dospělého, kterému důvěřuje.
Respekt	Každého mladého člověka přijímáme jako jedinečnou osobnost s vlastními zkušenostmi, možnostmi, potřebami a názory.
Samostatnost	Vytváříme prostor, aby se žáci učili rozhodovat sami za sebe, získávali zkušenosti a postupně přebírali odpovědnost za vlastní život.
Odpovědnost	Vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní jednání a k ohleduplnosti vůči sobě, druhým lidem i společnému prostředí.

1.4 Jak našemu mottu rozumíme

Provázíme – jsme žákům oporou v období dospívání a postupného osamostatňování. Neurčujeme jejich cestu, ale pomáháme jim orientovat se v situacích, které život přináší.

Podporujeme – respektujeme individualitu každého žáka, jeho možnosti, potřeby a tempo. Podporujeme jeho schopnosti, zájmy, zdravé sebevědomí, samostatnost a odpovědné rozhodování.

Propojujeme – vytváříme vztahy a společenství. Propojujeme jednotlivce se skupinou, život v domově se školou, vzdělávání s volným časem a zkušenosti získané během pobytu v DM s běžným životem.

2. Charakteristika domova mládeže

2.1 Základní charakteristika zařízení

Domov mládeže při Střední průmyslové škole Třebíč (dále jen „DM“) je školské výchovné a ubytovací zařízení a je organizační součástí Střední průmyslové školy Třebíč. Poskytuje ubytování a výchovně-vzdělávací péči výhradně žákům této školy.

Kapacita domova mládeže činí 226 ubytovacích míst. Žáci jsou zařazováni do výchovných skupin, které tvoří základní organizační jednotku výchovně-vzdělávací práce. Každou výchovnou skupinu vede kmenový vychovatel, který žáky provází v průběhu jejich pobytu v DM a sleduje jejich potřeby a vývoj.

DM navazuje svou činností na vzdělávání ve škole a vytváří podmínky pro přípravu na vyučování, odpočinek, zájmové a volnočasové aktivity, rozvoj sociálních vztahů a postupné osamostatňování žáků.

2.2 Prostředí a materiální podmínky

Domov mládeže se nachází v areálu Střední průmyslové školy Třebíč. Bezprostřední návaznost na školní budovy, školní jídelnu, sportoviště a další zázemí školy umožňuje přirozené propojení školního a mimoškolního života žáků.

Po dokončené rekonstrukci poskytuje DM moderní ubytovací a výchovné zázemí. Ubytování je zajištěno ve dvoulůžkových pokojích se samostatným sociálním zařízením a připojením ke školní internetové síti. Součástí domova jsou také společné prostory, studovny, kuchyňky a další zázemí využitelné pro přípravu na vyučování, odpočinek, setkávání i organizované a neorganizované volnočasové činnosti.

Materiální podmínky jsou průběžně rozvíjeny a doplňovány. Cílem není pouze zajistit odpovídající technické vybavení, ale vytvářet prostředí, které je funkční, bezpečné a příjemné a ve kterém mohou žáci studovat, odpočívat, setkávat se a smysluplně trávit volný čas.

DM využívá rovněž další dostupné zázemí školy, zejména prostory určené pro sportovní, kulturní a zájmovou činnost. Žáci mohou využívat také řadu zájmových činností organizovaných školou, například šachový či hudební kroužek nebo školní knihovnu. Své technické nadání a zájmy mohou dále rozvíjet například ve strojírenských dílnách.

2.3 Organizace výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací práce v DM vychází ze specifického charakteru života v ubytovacím zařízení. Neprobíhá pouze prostřednictvím předem připravených aktivit, ale především v každodenních situacích, vztazích a činnostech, které jsou přirozenou součástí společného života mladých lidí.

Základním prostředím pedagogického působení je výchovná skupina. Kmenový vychovatel poznává žáky v dlouhodobějším časovém horizontu a může reagovat na jejich individuální potřeby, schopnosti, zájmy i aktuální životní situace. Výchovná práce proto kombinuje individuální přístup s působením skupiny a společného prostředí DM.

Vychovatel není pouze organizátorem činností a osobou zajišťující dohled. Je pedagogickým pracovníkem, který žáky provází a podporuje jejich postupné osamostatňování.

Organizace výchovně-vzdělávací práce respektuje věk žáků, jejich postupné osamostatňování, rozdílné potřeby a zájmy. Vytváří prostor jak pro společné aktivity, tak pro individuální využívání volného času, přípravu na vyučování, odpočinek a aktivity mimo DM.

Konkrétní organizaci provozu, režim dne, pravidla pobytu, práva a povinnosti ubytovaných žáků a bezpečnostní pravidla stanovuje Vnitřní řád domova mládeže a navazující vnitřní dokumentace. ŠVP tak zůstává pedagogickým rámcem a neduplikuje provozní pravidla.

2.4 Život v domově mládeže

Pobyt v domově mládeže představuje pro řadu žáků první významnější zkušenost s dlouhodobějším pobytem mimo rodinné prostředí. Přináší větší míru samostatnosti, ale zároveň potřebu respektovat druhé lidi a pravidla společného soužití.

Každodenní život v DM proto vnímáme jako přirozený prostor pro získávání zkušeností. Žáci se učí organizovat svůj čas, pečovat o své osobní prostředí, plnit povinnosti, rozhodovat se, řešit běžné problémy a nést důsledky vlastních rozhodnutí.

Současně se učí žít mezi ostatními – komunikovat, respektovat odlišnosti, hledat dohodu, spolupracovat a přispívat k prostředí, jehož jsou součástí.

DM vytváří prostor pro přípravu na vyučování, odpočinek, zájmové činnosti i neorganizovaný volný čas. Žáci mohou využívat nabídku aktivit organizovaných DM a současně rozvíjet vlastní zájmy také mimo něj. Pedagogické působení respektuje skutečnost, že volný čas je významným prostorem vlastní volby mladého člověka; úlohou vychovatele je zejména nabízet možnosti, motivovat a pomáhat žákům hledat smysluplné způsoby jeho využívání.

Žáci jsou zároveň vedeni k aktivnímu zapojení do života DM. Mají možnost přicházet s vlastními podněty, podílet se na společných aktivitách a prostřednictvím osobního jednání i domovní rady se vyjadřovat k záležitostem, které se jejich života v DM týkají.

Domov mládeže tak není pouze místem, kde žáci po skončení vyučování bydlí. Je prostředím, ve kterém se přirozeně propojuje studium, volný čas, vztahy, osobní zkušenost a postupné osamostatňování.

2.5 Spolupráce a návaznost na školu

Skutečnost, že DM je organizační součástí Střední průmyslové školy Třebíč a nachází se přímo v jejím areálu, vytváří dobré podmínky pro vzájemnou spolupráci a propojení vzdělávací a výchovné práce.

Vychovatelé podle potřeby spolupracují s vedením školy, třídními učiteli, dalšími pedagogickými pracovníky a školním poradenským pracovištěm. Smyslem této spolupráce je zejména včasné zachycení potřeb žáka, podpora při zvládání studijních nebo osobních obtíží a koordinace pedagogického působení tam, kde je to v jeho zájmu.

Významnou součástí práce DM je také spolupráce se zákonnými zástupci nezletilých žáků. Je založena na vzájemné komunikaci a sdílení informací potřebných pro zajištění řádného průběhu pobytu a podpory žáka.

U zletilých žáků DM respektuje jejich právní postavení a rostoucí samostatnost. Spolupráce s rodinou proto probíhá podle potřeby a s respektem k právům zletilého žáka.

Podle charakteru konkrétní situace může DM spolupracovat také s dalšími odbornými pracovišti a institucemi, pokud je taková spolupráce potřebná pro zajištění podpory žáka.

Spolupráce není chápána jako prostředek kontroly žáka, ale jako způsob propojení lidí a prostředí, která mohou přispět k jeho bezpečí, rozvoji a úspěšnému zvládání studia i každodenního života.

2.6 Personální a ekonomické podmínky

Výchovně-vzdělávací činnost DM zajišťují pedagogičtí pracovníci – vychovatelé. Personální zajištění vychází z organizace provozu, počtu výchovných skupin a požadavků právních předpisů. Pedagogičtí pracovníci průběžně rozvíjejí své odborné kompetence v rámci dalšího vzdělávání a vzájemné týmové spolupráce.

Činnost domova mládeže je financována v rámci hospodaření Střední průmyslové školy Třebíč z prostředků státního rozpočtu, prostředků zřizovatele, úplaty za ubytování a případně dalších

zdrojů školy. Prostředky jsou využívány k zajištění provozu DM, jeho materiálního vybavení a podmínek pro výchovně-vzdělávací činnost.

2.7 Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

DM respektuje individuální vzdělávací a podpůrné potřeby žáků. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází pedagogická podpora z jejich konkrétních potřeb a z podpůrných opatření a doporučení, která jsou relevantní také pro pobyt a výchovně-vzdělávací činnost v domově mládeže.

Vychovatelé podle potřeby spolupracují s dalšími pedagogickými pracovníky školy, školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci nezletilých žáků a případně s dalšími odbornými pracovišti. Podpora je nastavována tak, aby v mezích Vnitřního řádu a provozních možností DM umožňovala žákovi bezpečně se zapojovat do života domova, zvládat každodenní situace a rozvíjet samostatnost. Je poskytována s respektem k důstojnosti, soukromí a právnímu postavení žáka.

Individuální přístup uplatňujeme rovněž u žáků nadaných a mimořádně nadaných a podle možností DM podporujeme rozvoj jejich schopností, zájmů a talentu.

3. Podmínky přijímání a pobytu v domově mládeže

3.1 Přijímání, délka a ukončování ubytování

Ubytování v DM není nárokové. O přijetí žáka k ubytování rozhoduje ředitelka školy na základě přihlášky podané zákonným zástupcem nezletilého žáka nebo zletilým žákem. Přihláška se podává na každý školní rok. Ubytování se poskytuje zpravidla na dobu jednoho školního roku, s výjimkou hlavních prázdnin.

Pokud počet zájemců převyší kapacitu DM, postupuje se podle předem stanovených a zveřejněných Pravidel pro umísťování žáků do DM. Po přijetí je žák zařazen do výchovné skupiny a po dobu pobytu se na něj vztahují práva a povinnosti stanovené Vnitřním řádem a dalšími souvisejícími dokumenty školy.

Ubytování může být v průběhu školního roku ukončeno na základě písemné žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka a v dalších případech stanovených právními předpisy a Vnitřním řádem. Podrobné podmínky přijímání, trvání a ukončování ubytování upravuje Vnitřní řád domova mládeže, Pravidla pro umísťování žáků do DM a další související dokumenty školy.

3.2 Adaptace nově ubytovaných žáků

Nástup do domova mládeže představuje pro řadu žáků významnou změnu. Vedle nového školního prostředí se vyrovnávají s pobytem mimo rodinu, novým kolektivem, společným soužitím a větší mírou osobní samostatnosti.

V počátečním období proto věnují vychovatelé zvýšenou pozornost adaptaci nově ubytovaných žáků. Pomáhají jim orientovat se v prostředí DM, seznamují je s organizací života v domově a podporují jejich začlenění do výchovné skupiny.

Důraz je kladen zejména na vytváření pocitu bezpečí, navazování vztahů, zohledňování individuálních potřeb a postupné zvládání každodenních situací spojených s pobytem mimo rodinné prostředí.

Vychovatel sleduje průběh adaptace jednotlivých žáků a podle potřeby poskytuje individuální podporu a spolupracuje s dalšími pedagogickými pracovníky školy a se zákonnými zástupci nezletilých žáků.

3.3 Průběh a časový plán výchovně-vzdělávací činnosti

Výchovně-vzdělávací činnost se uskutečňuje po dobu ubytování žáka v DM, zpravidla v průběhu školního roku.

Cíle, klíčové kompetence a obsahové oblasti ŠVP jsou naplňovány průběžně v návaznosti na organizaci školního roku, každodenní situace, zkušenosti a aktuální potřeby žáků a výchovných skupin.

Konkrétní činnosti a jejich časové rozvržení jsou rozpracovávány v měsíčních plánech činnosti DM a týdenních plánech jednotlivých výchovných skupin.

Konkrétní podmínky průběhu pobytu, režim dne, práva a povinnosti ubytovaných žáků a provozní pravidla stanovuje Vnitřní řád DM. Ukončením ubytování končí také účast žáka na výchovně-vzdělávací činnosti DM; samostatný doklad o jejím ukončení se nevydává.

4. Cíle výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací práce domova mládeže vychází z jeho poslání, respektuje individualitu mladého člověka a podporuje jeho postupné osamostatňování a přebírání odpovědnosti za vlastní rozhodování a jednání.

Cílem není pouze vytvářet podmínky pro úspěšné zvládání studia, ale podporovat žáky v jejich osobnostním a sociálním rozvoji a poskytovat jim prostor pro získávání zkušeností a dovedností využitelných v každodenním životě.

Cíle výchovně-vzdělávací práce se vzájemně prolínají a jsou naplňovány v každodenním životě DM, při individuální práci se žáky, ve výchovných skupinách i prostřednictvím společných a zájmových aktivit.

4.1 Bezpečné a respektující prostředí

Usilujeme o prostředí, ve kterém se žáci cítí bezpečně, respektovaně a přijímaně.

Vedeme žáky k respektování druhých, jejich potřeb, názorů, soukromí a osobních hranic a k přiměřenému řešení rozdílných názorů a konfliktních situací.

Žák má vědět, že se v případě potřeby může obrátit na vychovatele a požádat o pomoc nebo podporu.

4.2 Samostatnost a odpovědnost

Podporujeme žáky v postupném přebírání odpovědnosti za vlastní rozhodování, jednání a každodenní život. Cílem je rozvíjet jejich schopnost samostatně řešit běžné životní situace a rozhodovat se s vědomím možných důsledků.

4.3 Osobnostní a sociální rozvoj

Podporujeme zdravé sebevědomí, sebepoznání a schopnost žáků orientovat se ve vlastních potřebách, možnostech a hodnotách.

Vedeme je k rozvoji komunikačních a sociálních dovedností, spolupráci, toleranci a respektování odlišností. Podporujeme vytváření zdravých mezilidských vztahů a schopnost fungovat jako součást skupiny a širšího společenství.

Vytváříme prostor pro aktivní zapojení žáků do života DM, vyjadřování jejich názorů a podnětů a přiměřenou spoluúčasť na společných aktivitách.

4.4 Podpora vzdělávání a studijních návyků

Vytváříme podmínky pro pravidelnou přípravu na vyučování a podporujeme žáky v rozvoji vhodných studijních návyků.

Vedeme je k samostatnému plánování studia, odpovědnému přístupu ke školním povinnostem a hledání rovnováhy mezi učením, odpočinkem a volným časem.

4.5 Zdravý životní styl a péče o sebe

Vedeme žáky k odpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví a k vytváření návyků podporujících jejich fyzickou i psychickou pohodu.

Podporujeme přiměřený pohyb, odpočinek, zdravé stravovací návyky, osobní hygienu a schopnost vnímat vlastní potřeby a hranice.

Součástí této oblasti je také podpora schopnosti vyhledat pomoc v situacích, které žák nedokáže zvládnout sám.

4.6 Smysluplné využívání volného času

Podporujeme žáky ve smysluplném a aktivním využívání volného času, rozvoji vlastních zájmů a hledání rovnováhy mezi povinnostmi, odpočinkem a dalšími aktivitami. Respektujeme přitom volný čas jako významný prostor vlastní volby mladého člověka.

4.7 Prevence rizikového chování

Prevence je přirozenou součástí každodenní výchovně-vzdělávací práce.

Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rizikové situace rozpoznat, vyhodnotit jejich závažnost a možné důsledky a na základě těchto informací se odpovědně rozhodovat. Cílem je rozvíjet schopnost žáků chránit vlastní bezpečí i bezpečí druhých a v případě potřeby vyhledat pomoc.

5. Výchovně-vzdělávací strategie

Výchovně-vzdělávací strategie vyjadřují základní způsoby pedagogického působení, kterými naplňujeme cíle ŠVP v každodenním životě domova mládeže.

Vycházejí z poslání DM a z principů bezpečí, respektu, samostatnosti a odpovědnosti. Pedagogické působení přizpůsobujeme věku, potřebám, zkušenostem a míře samostatnosti jednotlivých žáků.

Důležitou součástí práce vychovatele je osobní příklad a vytváření vztahu založeného na důvěře, respektu a otevřené komunikaci.

5.1 Vztah a individuální přístup

Základem výchovné práce je poznání žáka a vytvoření vztahu, který umožňuje vzájemnou komunikaci a důvěru.

Respektujeme individualitu každého žáka, jeho zkušenosti, schopnosti, potřeby i aktuální životní situaci. Míru a způsob pedagogické podpory přizpůsobujeme konkrétnímu žákovi a postupně ji měníme podle jeho vývoje a rostoucí samostatnosti.

Vychovatel vytváří prostor, ve kterém může žák otevřeně komunikovat, požádat o pomoc, vyjádřit svůj názor nebo hledat řešení situace, se kterou si neví rady.

5.2 Provázení k samostatnosti a odpovědnosti

Žáky vedeme k tomu, aby se postupně učili rozhodovat sami za sebe a přebírali odpovědnost za vlastní jednání.

Vychovatel proto nepřebírá řešení situací automaticky za žáka. Podle jeho věku, zkušeností a možností mu pomáhá situaci pochopit, hledat možnosti řešení, zvážit jejich důsledky a učinit vlastní rozhodnutí.

Chybu nebo neúspěch nevnímáme jako selhání, ale jako příležitost k získání zkušenosti. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali své jednání reflektovat, přijmout jeho důsledky a hledat jiné řešení pro budoucnost.

5.3 Učení prostřednictvím každodenních situací

Významná část výchovně-vzdělávací práce probíhá přirozeně v každodenním životě DM.

Běžné situace spojené se společným bydlením, přípravou na vyučování, organizací času, péčí o osobní a společné prostředí, vztahy mezi žáky, volným časem nebo řešením problémů využíváme jako příležitosti k učení a osobnímu rozvoji.

Vychovatel pomáhá žákům tyto zkušenosti pojmenovat, porozumět jim a podle potřeby o nich společně přemýšlet. Pedagogické působení tak není omezeno pouze na plánované činnosti, ale je přirozenou součástí života v DM.

5.4 Komunikace, spolupráce a vztahy

Podporujeme otevřenou a respektující komunikaci mezi žáky i mezi žáky a vychovateli.

Vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyjádřit svůj názor a zároveň naslouchat druhým, respektovat odlišné postoje, hledat dohodu a řešit konfliktní situace bez ponižování, nátlaku nebo násilí.

Podporujeme spolupráci, vzájemnou pomoc a dobré vztahy ve výchovných skupinách i v rámci celého DM.

5.5 Aktivní zapojení a vlastní iniciativa žáků

Vytváříme prostor pro aktivní účast žáků na životě domova mládeže.

Podporujeme jejich vlastní nápady, podněty a iniciativu a umožňujeme jim přiměřeně se podílet na plánování a organizaci společných činností. Žáci mají možnost vyjadřovat se k životu DM osobně i prostřednictvím domovní rady.

5.6 Prevence a práce s rizikem

Žáky vedeme k tomu, aby dokázali riziko rozpoznat, získat a vyhodnotit potřebné informace, zvážit možné důsledky svého jednání a na jejich základě se odpovědně rozhodnout.

Úlohou vychovatele není pouze upozorňovat na zákazy nebo žáka před každým rizikem chránit. Přiměřeně jeho věku a konkrétní situaci mu pomáhá riziku porozumět a uvědomit si možné následky jednotlivých rozhodnutí.

Součástí prevence je vytváření bezpečného prostředí a vztahů založených na důvěře, včasné zachycení obtíží, podpora zdravého životního stylu, smysluplného využívání volného času a schopnosti požádat o pomoc.

5.7 Spolupráce při podpoře žáka

Pedagogická práce vychovatele je součástí širšího systému podpory žáka. Podle jeho potřeb proto spolupracujeme s dalšími pracovníky školy, zákonnými zástupci nezletilých žáků a případně s dalšími odbornými pracovníky nebo institucemi.

Smyslem spolupráce je sdílet informace potřebné pro pedagogickou práci, včas reagovat na potřeby žáka a tam, kde je to vhodné, koordinovat postup při jeho podpoře. U zletilých žáků přitom respektujeme jejich právní postavení a samostatnost.

6. Formy a metody výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací práce v domově mládeže probíhá v různých formách a využívá metody odpovídající věku žáků, jejich individuálním potřebám, konkrétní situaci a charakteru života v DM.

Volba formy a metody není samoučelná. Vychovatel ji přizpůsobuje cíli pedagogického působení, potřebám jednotlivce nebo skupiny a přirozeným situacím, které každodenní život v domově přináší.

6.1 Formy výchovně-vzdělávací práce

Individuální práce se žákem

Individuální práce umožňuje reagovat na konkrétní potřeby, zkušenosti a životní situaci žáka. Probíhá zejména prostřednictvím osobního kontaktu, rozhovoru, podpory při řešení problémů, studijních či osobních obtíží a při rozhodování v běžných i náročnějších situacích.

Skupinová práce

Výchovná skupina vytváří přirozené prostředí pro rozvoj vztahů, komunikace, spolupráce a odpovědnosti vůči ostatním.

Skupinová práce probíhá při společných setkáních, plánování a organizaci aktivit, řešení záležitostí společného života i při zájmových, sportovních, kulturních a dalších činnostech.

Společné a komunitní aktivity

Aktivity přesahující jednotlivé výchovné skupiny podporují vzájemné poznávání žáků, vytváření vztahů a pocitu sounáležitosti s DM.

Žáci se mohou na jejich přípravě a realizaci aktivně podílet, přicházet s vlastními návrhy a podle svých možností a zájmů přebírat dílčí odpovědnost za jejich průběh.

Individuální a spontánní činnosti

Významnou součástí života v DM jsou také individuální a spontánní činnosti a čas, který si žáci organizují sami.

Respektujeme přitom jejich potřebu soukromí, odpočinku, samostatné přípravy na vyučování a vlastních zájmů.

6.2 Metody výchovně-vzdělávací práce

Rozhovor a otevřená komunikace

Rozhovor je jedním ze základních nástrojů práce vychovatele. Umožňuje poznávat potřeby a názory žáka, poskytovat podporu, společně hledat řešení a vést žáka k přemýšlení o vlastním jednání a jeho důsledcích.

Pozorování a průběžné pedagogické působení

Vychovatel sleduje chování žáků, jejich vztahy, potřeby, změny v jednání a způsob zvládání každodenních situací. Díky tomu může přiměřeně reagovat a zachytit případné obtíže včas.

Pedagogické působení probíhá průběžně a přirozeně, nikoli pouze při předem plánovaných činnostech.

Situační působení a práce se zkušeností

Každodenní život v DM přináší situace, které mohou být přirozenou příležitostí k učení. Vychovatel je využívá k tomu, aby žák mohl situaci pochopit, hledat možné způsoby řešení, zvážit jejich důsledky a získanou zkušenost využít v budoucnu.

Stejně lze pracovat i s chybou nebo neúspěchem. Smyslem není pouze upozornit na nesprávné jednání, ale pomoci žákovi porozumět tomu, co se stalo a co může příště udělat jinak.

Motivace a podpora vlastní iniciativy

Vychovatel žáky motivuje k aktivitě, rozvoji vlastních zájmů, spolupráci a zapojení do života DM.

Přednostně vytváří příležitosti, nabízí možnosti a podporuje vlastní iniciativu před pouhým zadáváním činností.

Praktická činnost a vlastní zkušenost

Řadu dovedností získávají žáci nejlépe prostřednictvím vlastní činnosti. Využíváme proto praktické situace každodenního života, společné aktivity, péči o vlastní a společné prostředí, organizaci činností a další příležitosti, při nichž mohou žáci získávat zkušenosti a přebírat odpovědnost.

Reflexe a zpětná vazba

Vedeme žáky k tomu, aby dokázali přemýšlet o svém jednání, rozhodnutích a zkušenostech.

Zpětná vazba má především pomáhat žákovi porozumět situaci, uvědomit si vlastní podíl a případně hledat další možnosti jednání. Je poskytována přiměřeně, s respektem k osobnosti žáka a bez zbytečného hodnocení jeho osoby.

6.3 Prolínání forem a metod

Jednotlivé formy a metody se v praxi přirozeně kombinují. Stejná situace může zahrnovat individuální rozhovor, práci se zkušeností, zpětnou vazbu i následnou spolupráci skupiny.

Vychovatel volí způsob pedagogického působení podle konkrétní situace a s ohledem na cíle ŠVP. Podstatný není počet uskutečněných aktivit, ale jejich smysl a přínos pro žáka.

7. Klíčové kompetence

Výchovně-vzdělávací působení domova mládeže podporuje rozvoj kompetencí, které žákům pomáhají zvládat každodenní život, vztahy, studium, volný čas i postupné osamostatňování.

Klíčové kompetence se nerozvíjejí odděleně, ale v každodenním životě se vzájemně prolínají.

7.1 Přehled klíčových kompetencí

Kompetence	Co u žáka rozvíjíme	Jak k tomu DM přispívá	Jak se může rozvoj projevovat
Kompetence k učení a vlastnímu rozvoji	Schopnost organizovat vlastní učení, hledat vhodné postupy, pracovat s informacemi a vnímat vlastní pokrok i oblasti, ve kterých potřebuje podporu.	Vytváříme podmínky pro přípravu na vyučování, podporujeme vhodné studijní návyky, plánování času, samostatnost a schopnost požádat o pomoc.	Žák si dokáže organizovat přípravu na vyučování, hledá vlastní způsob učení, využívá dostupnou podporu a postupně přebírá odpovědnost za své studijní povinnosti.
Kompetence k řešení problémů a rozhodování	Schopnost rozpoznat problém nebo rizikovou situaci, získat potřebné informace, hledat možnosti řešení, zvážit důsledky a rozhodnout se.	Neřešíme automaticky situace za žáka. Pomáháme mu situaci pojmenovat, hledat varianty, pracovat s rizikem a zkušeností a reflektovat důsledky vlastního rozhodnutí.	Žák dokáže situaci nejprve posoudit, zvažuje možnosti a jejich následky, rozhoduje se a přijímá odpovědnost za své rozhodnutí.
Komunikační kompetence	Schopnost srozumitelně vyjadřovat své názory, potřeby a postoje, naslouchat druhým a komunikovat s respektem.	Vytváříme prostor pro otevřenou komunikaci, individuální rozhovor, společná setkání, vyjadřování názorů a řešení každodenních situací.	Žák dokáže vyjádřit svůj názor, naslouchat druhým, požádat o pomoc, přijímat zpětnou vazbu a přiměřeně komunikovat i při rozdílných názorech.
Sociální a vztahové kompetence	Schopnost vytvářet a udržovat vztahy, spolupracovat, respektovat odlišnosti, osobní hranice a potřeby druhých.	Život ve výchovné skupině a společné prostředí DM poskytují přirozené příležitosti ke spolupráci, vzájemné pomoci, řešení konfliktů a respektování pravidel společného soužití.	Žák dokáže fungovat ve skupině, respektovat druhé, hledat dohodu, přispívat ke společnému soužití a řešit konflikty přiměřeným způsobem.
Občanské a společenské kompetence	Vnímání vlastní role ve společenství, respekt k právům druhých, pravidlům společného	Podporujeme zapojení do života DM, vlastní podněty a iniciativu, činnost domovní rady a spoluúčast	Žák se zajímá o prostředí, jehož je součástí, dokáže vyjádřit svůj názor, respektuje práva druhých a podle svých možností

Kompetence	Co u žáka rozvíjíme	Jak k tomu DM přispívá	Jak se může rozvoj projevovat
	soužití a společnému prostředí.	na společných záležitostech.	přispívá ke společnému životu.
Kompetence k samostatnosti a odpovědnosti	Schopnost organizovat vlastní život, rozhodovat se, plnit povinnosti a nést odpovědnost za své jednání.	Poskytujeme prostor pro vlastní rozhodování a každodenní samostatnost. Míru podpory přizpůsobujeme věku, zkušenostem a potřebám žáka.	Žák postupně zvládá běžné záležitosti samostatně, organizuje svůj čas, plní své povinnosti, rozhoduje se a uvědomuje si důsledky svého jednání.
Kompetence ke zdravému a bezpečnému způsobu života	Schopnost pečovat o své fyzické a psychické zdraví, vnímat vlastní potřeby a hranice, rozpoznávat rizika a vyhledat pomoc.	Podporujeme pohyb, odpočinek, zdravé návyky, bezpečné chování, prevenci a otevřenou komunikaci o rizicích a obtížných situacích.	Žák dokáže vnímat své potřeby, pečovat o sebe, rozpoznat rizikovou situaci, přemýšlet o jejích možných důsledcích a v případě potřeby vyhledat pomoc.
Kompetence k aktivnímu a smysluplnému využívání volného času	Schopnost rozhodovat o vlastním volném čase, rozvíjet zájmy, hledat rovnováhu mezi povinnostmi, odpočinkem a aktivitou.	Vytváříme podmínky pro rozvoj vlastních zájmů, iniciativy a samostatného rozhodování o využití volného času.	Žák si dokáže volit způsob trávení volného času, rozvíjí své zájmy, využívá dostupné možnosti a postupně si vytváří vlastní rovnováhu mezi studiem, odpočinkem a dalšími aktivitami.

7.2 Rozvoj kompetencí jako dlouhodobý proces

Úroveň jednotlivých kompetencí se u žáků liší v závislosti na jejich věku, zkušenostech, osobnosti a životní situaci. Jejich rozvoj proto nevnímáme jako splnění předem stanoveného souboru požadavků, ale jako postupný a individuální proces.

Rozvoj klíčových kompetencí není samostatnou činností. Probíhá napříč celým životem v DM a propojuje cíle, strategie, formy a metody výchovně-vzdělávací práce popsané v předchozích kapitolách.

8. Obsah výchovně-vzdělávací činnosti

Obsah výchovně-vzdělávací činnosti vychází z poslání, cílů a klíčových kompetencí stanovených tímto ŠVP. Je uskutečňován v každodenním životě DM, při individuální a skupinové práci se žáky, prostřednictvím společných aktivit i v přirozených situacích spojených s pobytem v domově mládeže.

Jednotlivé oblasti se vzájemně prolínají a nejsou realizovány jako oddělené vzdělávací celky. Jejich konkrétní obsah a způsob naplňování se přizpůsobuje věku, potřebám a zájmům žáků, aktuální situaci v DM a možnostem daného školního roku.

8.1 Osobnostní a sociální rozvoj

Podporujeme žáky v poznávání sebe sama, svých možností, potřeb, silných stránek i oblastí, ve kterých se mohou dále rozvíjet.

Obsah této oblasti zahrnuje zejména:

- sebepoznání a zdravé sebevědomí
- vnímání vlastních potřeb, možností a osobních hranic
- komunikaci a vyjadřování vlastních potřeb a názorů
- respekt k druhým a jejich osobním hranicím
- navazování a udržování vztahů
- spolupráci a vzájemnou pomoc
- zvládání konfliktů a náročných situací
- schopnost požádat o pomoc a přijmout podporu

8.2 Společenský a občanský život

Život v DM poskytuje přirozené prostředí pro učení se soužití s ostatními a pro postupné uvědomování si vlastní role ve společenství.

Zaměřujeme se zejména na:

- respektování práv a potřeb druhých
- odpovědnost za vlastní jednání vůči ostatním
- pravidla společného soužití a jejich smysl
- toleranci a respekt k odlišnostem
- spoluúčast na životě DM
- vyjadřování vlastních názorů a podnětů
- činnost domovní rady
- rozvoj vztahu k místu a prostředí, ve kterém žáci žijí
- odpovědný a šetrný vztah ke společnému i venkovnímu prostředí, včetně třídění odpadu, šetrného nakládání s energiemi a péče o okolí DM

8.3 Vzdělávání, studijní návyky a budoucí profesní život

DM vytváří podmínky pro přípravu na vyučování a podporuje žáky v postupném přebírání odpovědnosti za vlastní vzdělávání.

Obsah této oblasti zahrnuje zejména:

- organizaci času a plánování studia
- vytváření vhodných studijních návyků
- hledání vlastních způsobů učení
- práci s informacemi
- schopnost využívat dostupnou pomoc
- odpovědný přístup ke školním povinnostem

- hledání rovnováhy mezi studiem, odpočinkem a volným časem
- podporu při zvládání studijních obtíží
- orientaci v možnostech dalšího studia a profesního uplatnění

8.4 Zdravý a bezpečný způsob života

Podporujeme odpovědný přístup žáků k vlastnímu fyzickému a psychickému zdraví a k vlastnímu bezpečí i bezpečí druhých.

Zaměřujeme se zejména na:

- péči o fyzické a psychické zdraví
- osobní hygienu a péči o sebe
- zdravé stravovací návyky
- pohyb a aktivní způsob života
- odpočinek a regeneraci
- rovnováhu mezi povinnostmi, aktivitou a odpočinkem
- bezpečné chování v každodenním životě
- vnímání vlastních potřeb a hranic
- schopnost vyhledat pomoc v obtížné situaci

8.5 Volný čas, zájmy a aktivní život

Obsah této oblasti zahrnuje zejména:

- poznávání možností smysluplného využívání volného času
- rozvoj vlastních zájmů a schopností
- sportovní a pohybové aktivity
- kulturní a tvořivé činnosti
- společenské a komunitní aktivity
- vlastní iniciativu při navrhování a organizování činností
- schopnost samostatně rozhodovat o využití volného času
- respektování potřeby odpočinku a individuálně tráveného času

Konkrétní nabídka aktivit se přizpůsobuje zájmům žáků, personálním a materiálním možnostem DM a podmínkám příslušného školního roku.

8.6 Prevence rizikového chování a práce s rizikem

Oblast prevence rizikového chování a práce s rizikem zahrnuje zejména:

- rozpoznávání rizikových situací
- získávání a vyhodnocování informací potřebných pro rozhodování
- posuzování možných důsledků vlastního jednání
- bezpečné chování v osobním i online prostředí
- prevenci užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování

- zdravé vztahy a respektování osobních hranic
- předcházení násilí, šikaně a jiným formám ubližování
- schopnost odmítnout jednání, které žák považuje za nebezpečné nebo nepřijatelné
- možnosti a způsoby vyhledání pomoci pro sebe nebo druhého

8.7 Digitální prostředí a mediální gramotnost

Digitální technologie a online prostředí jsou běžnou součástí života mladých lidí. Výchovné působení proto zahrnuje také podporu jejich bezpečného, odpovědného a smysluplného využívání.

Zaměřujeme se zejména na:

- bezpečné chování v online prostředí
- ochranu soukromí a osobních údajů
- uvědomování si vlastní digitální stopy
- respektující komunikaci na sociálních sítích a dalších online platformách
- kritické posuzování informací a jejich zdrojů
- rozpoznávání manipulativního nebo rizikového obsahu
- přiměřené využívání digitálních technologií
- hledání rovnováhy mezi online a běžným životem

9. Hodnocení a evaluace

Hodnocení a evaluace jsou součástí výchovně-vzdělávací práce domova mládeže. Jejich smyslem je poskytovat zpětnou vazbu žákům i pedagogickým pracovníkům, sledovat naplňování cílů ŠVP a vytvářet podklady pro další rozvoj práce DM.

Hodnocení není založeno na klasifikaci ani na porovnávání žáků mezi sebou. Respektuje individuální možnosti, věk, zkušenosti a vývoj každého žáka.

9.1 Hodnocení a zpětná vazba žákům

Zpětná vazba je přirozenou součástí každodenního kontaktu mezi vychovatelem a žákem. Zaměřuje se především na konkrétní jednání, rozhodování a zkušenost žáka, nikoli na hodnocení jeho osobnosti.

Zpětná vazba probíhá především v běžném rozhovoru, při reflexi konkrétních situací a společném hledání dalšího postupu.

Pozitivní hodnocení a ocenění využíváme k podpoře žádoucího jednání, vlastní iniciativy, spolupráce a odpovědnosti.

9.2 Sebereflexe žáka

Vedeme žáky k postupné schopnosti reflektovat vlastní jednání, rozhodnutí a zkušenosti.

Sebereflexe nemusí mít formu samostatné nebo formálně organizované činnosti. Přirozeně probíhá při rozhovorech, řešení každodenních situací, po společných aktivitách nebo v situacích, kdy se žák rozhoduje, jak dále postupovat.

Smyslem je podporovat schopnost žáka poučit se z vlastní zkušenosti, vnímat svůj pokrok a postupně přebírat odpovědnost za vlastní jednání.

9.3 Evaluace výchovně-vzdělávací práce DM

Evaluace výchovně-vzdělávací práce probíhá průběžně a zaměřuje se zejména na naplňování cílů ŠVP, klima a bezpečnost prostředí, potřeby žáků, kvalitu pedagogické práce a podmínky činnosti DM.

Využíváme především pozorování, rozhovory se žáky, podněty domovní rady, zpětnou vazbu zákonných zástupců a školy, sdílení zkušeností mezi vychovateli a vyhodnocování konkrétních činností a situací. Rozsah a způsob evaluace se přizpůsobuje aktuálním potřebám DM a nevyžaduje vytváření samostatné administrativní dokumentace ke každému z uvedených nástrojů.

Výsledky evaluace jsou využívány pro další plánování, zkvalitňování výchovně-vzdělávací práce a průběžnou aktualizaci ŠVP.

10. Bezpečnost a ochrana zdraví

Bezpečnost a ochrana zdraví je nedílnou součástí života a výchovně-vzdělávací práce domova mládeže. Vytváření bezpečného prostředí chápeme nejen jako soubor pravidel a preventivních opatření, ale také jako součást výchovy žáků k samostatnosti a odpovědnosti.

DM vytváří podmínky pro ochranu fyzického i psychického zdraví žáků, předcházení úrazům, rizikovému chování a dalším situacím, které mohou ohrozit žáka nebo jeho okolí.

Konkrétní pravidla bezpečnosti, povinnosti žáků a postupy při mimořádných a dalších závažných situacích upravuje Vnitřní řád domova mládeže, Zásady BOZ a další související dokumentace školy. ŠVP tato pravidla podrobně neopakuje.

10.1 Bezpečné prostředí

Usilujeme o vytváření prostředí, ve kterém je chráněno fyzické i psychické bezpečí žáků a ve kterém jsou respektována jejich práva, soukromí, důstojnost a osobní hranice.

Žáci jsou při nástupu k ubytování a následně podle potřeby seznamováni s pravidly bezpečného chování, organizací života v DM a postupy, které mají dodržovat v situacích souvisejících s ochranou zdraví a bezpečnosti.

Vychovatelé průběžně věnují pozornost podmínkám v DM, vztahům mezi žáky a situacím, které by mohly představovat ohrožení bezpečí nebo zdraví.

10.2 Výchova k odpovědnosti za vlastní bezpečí

Žáky vedeme k tomu, aby bezpečnost nevnímali pouze jako dodržování stanovených pravidel, ale aby dokázali přiměřeně svému věku a zkušenostem rozpoznávat možná rizika, zvažovat důsledky svého jednání a chránit vlastní bezpečí i bezpečí druhých.

Míra samostatnosti žáka při rozhodování odpovídá jeho věku, zkušenostem, konkrétní situaci a pravidlům stanoveným pro pobyt v DM.

10.3 Předcházení rizikovým situacím

Vychovatelé vedou žáky k tomu, aby nepřehlíželi okolnosti, které mohou ohrozit jejich zdraví nebo bezpečí druhých, a aby o nich včas informovali.

Pokud situace přesahuje možnosti nebo kompetence vychovatele, je zajištěna spolupráce s dalšími pracovníky školy, zákonnými zástupci nezletilého žáka nebo příslušnými odbornými pracovišti a institucemi.

10.4 Postup při úrazu, zdravotních obtížích a mimořádných situacích

Při úrazu, náhlých zdravotních obtížích, mimořádné události nebo jiné situaci ohrožující zdraví či bezpečnost se postupuje podle její závažnosti a podle pravidel stanovených ve Vnitřním řádu, Zásadách BOZ a další související dokumentaci školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby každý úraz, poranění nebo zdravotní obtíž oznámili vychovateli, a to i v případě, že je sami v danou chvíli nepovažují za závažné.

11. Závěrečná ustanovení

11.1 Návaznost na další dokumenty

ŠVP je součástí systému vnitřních dokumentů školy a domova mládeže. Navazuje zejména na Koncepti rozvoje domova mládeže a je obsahově provázán s Vnitřním řádem domova mládeže, dokumentací v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a dalšími souvisejícími dokumenty školy.

Jednotlivé dokumenty se vzájemně doplňují. ŠVP vymezuje především pedagogické směřování a obsah výchovně-vzdělávací práce, zatímco konkrétní organizační pravidla, práva a povinnosti a postupy v jednotlivých situacích stanovují příslušné vnitřní dokumenty školy.

Součástí ŠVP je:

- Příloha č. 1 – „Etický kodex pracovníků domova mládeže“

11.2 Aktualizace a vyhodnocování ŠVP

Naplňování ŠVP je průběžně reflektováno v rámci pedagogické práce a spolupráce vychovatelů. Podnětem k jeho aktualizaci mohou být zejména zkušenosti z praxe, výsledky evaluace, změny potřeb žáků, organizačních nebo materiálních podmínek DM a změny právních předpisů.

11.3 Platnost a účinnost

ŠVP je zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup a je k dispozici v domově mládeže.

Tento školní vzdělávací program byl vydán ředitelkou školy a nabývá účinnosti dne 1. září 2026.

Ing. Petra Hrbáčková
ředitelka školy